

Вукашин ПЕТРОВИЋ

студент докторских студија Правног факултета Универзитета
у Крагујевцу

ПРАВА НА МУЗИЧКИМ ДЕЛИМА ЗА КОРИШЋЕЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ У СВЕТЛУ МУЛТИТЕРИТОРИЈАЛНОГ КОЛЕКТИВНОГ ЛИЦЕНЦИРАЊА

Резиме

Директивом 2014/26/EУ створени су услови за, inter alia, мулти-територијално колективно лиценцирање права на музичким делима за коришћење на интернету на унутрашњем тржишту Европске уније. С тим у вези, треба имати у виду да правилна примена одредаба Директиве које се односе на поменуто лиценцирање зависи од хармонизоване примене појединачних права за коришћење дела на интернету у свим државама чланицама. У том смислу, у овом раду биће приказане разлике које постоје међу државама чланицама у вези са тумачењем појединих права за коришћење дела на интернету, као и проблеми које те разлике могу проузроковати у погледу лиценцирања.

Кључне речи: мултитериторијално лиценцирање, колективно остваривање ауторског права, право на чињење доступним јавности, право на умножавање.

I Уводне напомене

Директива 2014/26/EУ представља први пропис на нивоу Европске Уније којим се, на свеобухватан начин, регулише материја колективног остваривања ауторског и сродних права.¹ Наиме, срж *acquis com-*

1 Директива 2014/26/EУ Европског парламента и Савета од 26. фебруара 2014. године о колективном остваривању ауторског и сродних права и мултитериторијалном лиценцирању права на музичким делима за коришћење на интернету на унутрашњем тржишту (*Directive 2014/26/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on collective management of copyright and related rights and multi-territorial licensing of rights in musical works for online use in the internal market*, даље у фуснотама: Директива 2014/26/EУ). Директива 2014/26/EУ је ступила на снагу 10.04.2016. године.

nautaire-a је, до ступања на снагу наведене Директиве, била сачињена од неколико референци у различитим Директивама, као и од одлука Суда правде Европске уније и Европске комисије на основу правила о конкуренцији.² Циљ Директиве 2014/26/ЕУ јесте да успостави правила транспарентности и доброг управљања у погледу колективног остваривања ауторског и сродних права,³ као и правила мултитериторијалног лиценцирања права на музичким делима за коришћење на интернету на унутрашњем тржишту, од стране организација за колективно остваривање ауторског права. Наиме, досадашњи систем колективног остваривања ауторског права подразумевао је, поједностављено гледано, да *музички сервис*, заинтересован за пружање *online* услуга на територији више држава чланица, стекне лиценце од одговарајућих организација, и то у свакој држави чланици посебно. С друге стране, кроз систем мултитериторијалних лиценци *музичком сервису* се омогућава да од једне организације стекне поменути лиценцу у погледу права на одговарајућим музичким делима које та организација колективно остварује.

С тим у вези, треба имати у виду да међу државама чланицама постоје значајне разлике у погледу тумачења појединих права која могу бити предмет мултитериторијалних лиценци. У том смислу, у овом раду биће приказане наведене разлике, односно другим речима, биће приказано да хармонизација наведених права у погледу коришћења музичких дела на интернету на нивоу свих држава чланица представља предуслов за правилно функционисање система мултитериторијалног колективног лиценцирања.

II Правни оквир за мултитериторијално колективно лиценцирање

Када је реч о правном оквиру, најпре треба рећи да је 37. тачком преамбуле Директиве 2014/26/ЕУ прописано да: „пружаоци услуга на интернету који искоришћавају музичка дела, као што су музички сервиси који омогућавају корисницима да преузму музику путем *download*-а или да је слушају путем *streaming*-а ... прво морају да стекну право да користе

2 Maria Mercedes Frabboni, „Collective management of copyright and related rights: Achievements and problems of institutional efforts towards harmonisation“, *Research Handbook on the Future of EU Copyright* (ed. Estelle Derclaye), Cheltenham, 2009, 274.

3 Irina Stamatoudi, Paul Torrenmans (editors), *EU Copyright Law – A Commentary*, Cheltenham, 2014, 699.

таква дела. Директива 2001/29/ЕЗ⁴ захтева да лиценца мора бити стечена за свако појединачно право у погледу искоришћавања музичких дела на интернету. У односу на ауторе, та права су *искључиво право на умножавање* и *искључиво право на јавно саопштавање* музичких дела, које укључује и *право на чињење музичких дела доступним јавности*.“

Када је реч о *праву на јавно саопштавање*, чл. 3 ст. 1 Директиве 2001/29/ЕЗ прописана је обавеза држава чланица да предвиде за ауторе искључиво право да дозволе или забране било какво *јавно саопштавање* њихових дела, жичним или бежичним путем, укључујући и *чињење доступним јавности* њихових дела на такав начин да припадници јавности могу приступити тим делима са места и у време које сами одаберу. У том смислу, *право на јавно саопштавање* представља „кровно“ право које, поред *чињења доступним*, обухвата све друге облике бестелесног саопштавања дела јавности, жичним или бежичним путем, а увек у случајевима када јавност није присутна на месту одакле саопштавање потиче.⁵

С друге стране, *правом на чињење доступним јавности* штити се радња *чињења дела доступним јавности* путем интерактивних трансмисија на захтев (*on-demand*), које карактерише чињеница да им припадници јавности могу приступити са места и у време које сами одаберу.⁶ С тим у вези, треба имати у виду да је *право на чињење дела доступним јавности* заштићено као облик *права на јавно саопштавање*, не као *sui generis* право, при чему наведена чињеница *не значи* да за његово вршење *није потребна посебна сагласност* носиоца права, већ да наведено право треба тумачити доследно са *правом на јавно саопштавање*, као и да је подложно истим ограничењима и изузецима.⁷

На крају, чл. 2 ст. 1 тач. (а) Директиве 2001/29/ЕЗ прописано је да ће државе чланице предвидети за ауторе искључиво право да дозволе или забране директно или индиректно, привремено или трајно *умножа-*

4 Директива 2001/29/ЕЗ Европског парламента и Савета од 22. маја 2001. године о усклађивању одређених аспеката ауторског и сродних права у информационом друштву (*Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society*, даље у фуснотама: Директива 2001/29/ЕЗ).

5 I. Stamatoudi, P. Torrenmans, 408.

6 Директива 2014/26/EU, рецитал 25.

7 De Wolf & Partners in collaboration with Crids, Study on the Application of the Directive 2001/29/EC on Copyright and Related rights in the Information Society, 2013, доступно на адреси: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/131216_study_en.pdf, 01.03.2016, 27 (даље у фуснотама: *Study on the Application of the Directive 2001/29/EC*).

вање њихових дела, било којим средствима и у било којој форми, у целини или делимично. С тим у вези, треба имати у виду да је обим *права на умножавање* ограничен *обавезним изузетком* из чл. 5 ст. 1 наведене Директиве којим је прописано да су привремене радње умножавања из чл. 2 које су пролазне или случајне и које чине саставни и битни део технолошког процеса, и чија је једина сврха да омогуће: (а) трансмисију на мрежи између трећих лица преко посредника, или (б) да омогући законито коришћење ауторског дела ... и које немају засебан економски значај, *узете* од права на умножавање које је прописано чл. 2.⁸

III Право на јавно саопштавање музичких дела

Право на јавно саопштавање музичких дела, у контексту мултитериторијалног лицензирања за коришћење на интернету, *изузимајући право на чињење доступним јавности*, подразумева саопштавање дела јавности путем *live (уживо) streaming-a*.

Live streaming као облик јавног саопштавања музичких дела путем интернета функционише тако што се дело путем дигиталног сигнала саопштава⁹ неодређеном броју потенцијалних корисника музичког сервиса путем којег је сигнал доступан, и то истовремено, при чему корисници *немају никаквог утицаја* на место и време саопштавања, нити на избор и редослед музичких дела која се на такав начин саопштавају. Поједностављено гледано, *live streaming* се може упоредити са класичним радио или телевизијским програмом где корисник може само слушати и/или гледати програм, и то укључивањем радио или телевизијског уређаја.¹⁰ Слично наведеном, код *live streaming-a*, корисник се може само прикључити саопштавању дела, путем *web* сајта музичког сервиса.

С тим у вези, треба имати у виду да приликом саопштавања музичког дела кориснику путем *live streaming-a*, у *cash* меморији *hard* диска рачунара¹¹ путем којег је корисник приступио музичком сервису настају

8 Наведени изузетак, као и сви остали изузеци предвиђени чл. 5 Директиве 2001/29/ЕЗ, може бити примењен само у одређеним посебним случајевима, који нису у сукобу са нормалним искоришћавањем дела, и којима се неразумно не вређају легитимни интереси носиоца права.

9 Maurizio Borghi, „Chasing Copyright Infringement in The Streaming Landscape“, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, Vol. 42, No. 3, 2011, 319.

10 WIPO, Educational Material on Collective Management of Copyright and Related Rights – Module 2: Management of copyright and related rights in the field of music, 2012, доступно на адреси: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_emat_2014_2.pdf, 06.03.2016, 67.

11 Корисник може приступити музичким делима на интернету и путем других уређаја, као што су *smartphone*, *iPod* и сл. Међутим Суд правде Европске уније изнео је тумачење везано само

умножени примерци музичког дела. Наведени умножени примерци, који су *привременог карактера*, настају као саставни део техничког процеса *live streaming*-а, дакле независно од контроле музичког сервиса и корисника.¹² Имајући у виду чињеницу да за наведене умножене примерке, иако су привременог карактера, мора постојати сагласност носиоца *права на умножавање*, најпре се поставља питање да ли ови примерци могу бити обухваћени *правом на јавно саопштавање*, с обзиром на чињеницу да представљају саставни део техничког процеса *live streaming*-а. Иако Директива 2001/29/ЕЗ не даје одговор на наведено питање, полазећи од праксе Суда правде Европске уније којом је установљено да је *правом на јавно саопштавање* заштићена радња јавног саопштавања али не и радња пријема дела,¹³ може се извући закључак да привремени умножени примерци које настају као резултат пријема *live streaming*-а нису обухваћени *правом на јавно саопштавање*, већ *правом на умножавање*.

С друге стране, поставља се питање да ли такви привремени умножени примерци испуњавају услове да буду изузети на основу чл. 5 ст. 1 Директиве 2001/29/ЕЗ? На наведено питање, Суд правде Европске уније је у случају *Public Relations Consultants Association Ltd v Newspaper Licensing Agency Ltd and Others* дао потврдан одговор, зауевши став да су привремени умножени примерци који су начињени у *cash* меморији *hard* диска рачунара од стране корисника приликом прегледања *web* сајта обухваћени изузетком из наведеног члана,¹⁴ при чему се поменути став Суда

за рачунаре (*infra* фн. 13), због чега се у раду неће разматрати приступ наведеним делима путем других уређаја.

- 12 У вези са наведеним, треба имати у виду да приликом саопштавања дела путем *live streaming*-а, поред *cash* меморије, умножени примерци дела настају и у *buffer* меморији рачунара помоћу којег је корисник приступио музичком сервису. Међутим, када је реч о музичким делима, умножени примерци који настају у *buffer* меморији рачунара не представљају умножене примерке у правном смислу, с обзиром на њихову техничку природу, а чак и када би то био случај, на њих би се примењивао исти правни режим као и за примерке који настају у *cash* меморији рачунара. Више о томе вид. М. Borghi, 316-343.
- 13 Пресуда Суда правде Европске уније у здруженим предметима C-403/08 и C-429/08 *Football Association Premier League Ltd and Others v QC Leisure and Others*, (C-403/08) and *Karen Murphy v Media Protection Services Ltd*, (C-429/08), *European Court Reports*, I-09083, 2011, пар. 171; Пресуда Суда правде Европске уније у предмету C-306/05 *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) v Rafael Hoteles SA*, *European Court Reports*, I-11519, 2006, пар. 43.
- 14 Пресуда Суда правде Европске уније у предмету C-360/13 *Public Relations Consultants Association Ltd v Newspaper Licensing Agency Ltd and Others*, *Electronic Reports of Cases (Court Reports - general)*, 2014, пар. 64.

може применити и на такве умножене примерке који настају као резултат *live streaming*-а.¹⁵

Дакле, музички сервис који је заинтересован да пружи услуге *live streaming*-а на територији више држава чланица треба да стекне мултитериторијалну лиценцу само за *право на јавно саопштавање* од одговарајуће организације за колективно остваривање ауторског права која је овлашћена на уступање таквих лиценци од стране претходних носилаца права.¹⁶

IV Право на чињење музичких дела доступним јавности

Право на чињење музичких дела *доступним јавности*, у погледу мултитериторијалног лиценцирања за коришћење на интернету, подразумева чињење дела доступним јавности путем *on-demand streaming*-а и *download*-а (преузимања).

За разлику од *live streaming*-а, оно што карактерише и *on-demand streaming* и *download* јесте постојање умножених примерака музичког дела и на страни музичког сервиса и на страни корисника. Конкретно, реч је о *upstream* (узводном) и *downstream* (низводном) умножавању.

Наиме, да би се једно музичко дело *учинило доступним јавности*, како путем *on-demand streaming*-а тако и путем *download*-а, најпре је неопходно такво дело „поставити“ на *hosting* сервер музичког сервиса што подразумева да је неопходно да музички сервис начини умножени примерак дела на *hosting* серверу. Наведено *upstream* умножавање дела је неопходно како би се омогућило саопштавање дела корисницима, *на њихов захтев*.¹⁷ Код *upstream* умножавања, у највећем броју случајева реч је о *трајним* умноженим примерцима, али чак и када је реч о *привременим* умноженим примерцима, такви примерци не испуњавају услове за изузеће на основу чл. 5 ст. 1 Директиве 2001/29/ЕЗ.¹⁸ Међутим, треба имати у виду да не сматрају све државе чланице *upstream* умножене примерке као резултат радње умно-

15 Study on the Application of the Directive 2001/29/EC, 120.

16 Када је реч о *сродним правима*, произвођач фонограма и интерпретатор имају право само на *јединствену правичну накнаду*, што значи да за пружање услуга *live streaming*-а није потребна њихова сагласност.

17 De Wolf & Partners, Study on the making available right and its relationship with the reproduction right in cross-border digital transmissions, 2014, доступно на адреси: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/141219-study_en.pdf, 15.03.2016, 70 (даље у фуснотама: Study on the making available right).

18 Study on the Application of the Directive 2001/29/EC, 119.

жавања, већ као део радње чињења дела доступним јавности,¹⁹ што доводи до правне несигурности у смислу мултитериторијалног колективног лиценцирања. Наиме, музички сервис који је заинтересован да својим корисницима омогући услуге *on-demand streaming*-а и *download*-а на територији више држава чланица мора да стекне лиценцу за право на чињење доступним јавности за поједине државе чланице, док за друге државе мора да стекне лиценцу и за право на умножавање, при чему у државама чланицама пред којим се националним судовима још увек није поставило питање правне квалификације *upstream* умножавања, питање потребних лиценци остаје неразјашњено. Поред тога, ситуацију додатно компликује чињеница да право на чињење доступним јавности и право на умножавање могу колективно остваривати различите организације.²⁰

С друге стране, корисници музичког сервиса могу приступити делу путем *on-demand streaming*-а или *download*-а, или и једним и другим путем, зависно од начина који је музички сервис изабрао да дело учини доступним јавности.²¹

Када је реч о *on-demand steaming*-у, разлика између наведеног и *live steaming*-а је, поред иницијалних радњи којим се дело саопштава путем дигиталног сигнала, односно „поставља“ на *hosting* сервер музичког сервиса, у томе што код *on-demand steaming*-а корисник бира, из одговарајућег каталога музичког сервиса, музичка дела која ће бити саопштена њему појединачно,²² њихов редослед, као и место и време саопштавања. С друге стране, заједничко за обе врсте *steaming*-а јесте да приликом саопштавања музичког дела, у *cash* меморији *hard* диска рачунара помоћу којег је корисник приступио музичком сервису, настају привремени умножени примерци музичког дела који су, као што је наведено, изузети на основу чл. 5 ст. 1 Директиве 2001/29/ЕЗ.²³

19 Реч је о Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске и Савезној Републици Немачкој. *Study on the making available right*, 43.

20 Реч је о организацијама за колективно остваривање тзв. „малих“ права и организацијама за колективно остваривање тзв. „механичких“ права. Такође, треба имати у виду да за разлику од *live streaming*-а, произвођач фонограма и интерпретатор код *on-demand streaming*-а и *download*-а имају искључива права на чињење доступним јавности и на умножавање, што значи да је музичком сервису потребна и њихова сагласност.

21 *Study on the Application of the Directive 2001/29/EC*, 110.

22 Наиме, дело је учињено доступним јавности, односно неодређеном броју потенцијалних корисника музичког сервиса, при чему се саопштава сваком појединачном кориснику на његов захтев.

23 Од овог правила постоји изузетак који се односи на један посебан облик *on-demand streaming*-а. Наиме, реч је о услузи којом поједини музички сервиси омогућавају корисницима да

На крају, приликом *download*-а, на *hard* диску рачунара помоћу којег је корисник приступио музичком сервису настаје *трајни* умножени примерак музичког дела, што подразумева да корисник *потпуно независно* од музичког сервиса одлучује када, где и колико пута ће слушати дело. У вези са наведеним важно је истаћи да се, за разлику од *upstream* умножавања, трајни умножени примерак дела који настаје приликом *download*-а не може сматрати делом радње *чињења дела доступним јавности*, већ само као резултат радње *умножавања*. Наведени закључак је последица чињенице да *право на чињење доступним јавности* мора бити тумачено доследно *праву на јавно саопштавање* којим, као што је наведено, није заштићена радња пријема дела.

Међутим, треба имати у виду да међу државама чланицама не постоји сагласност око тога да ли *радњу умножавања* која за резултат има *трајни* умножени примерак дела врши *корисник* или *музички сервис*, и у том смислу, ко од наведених лица треба да стекне лиценцу од одговарајуће организације за колективно остваривање ауторског права, или да испуни услове за евентуалну примену изузетка од *права на умножавање*.²⁴ Такође, полазећи од посебних околности случаја *Public Relations Consultants Association Ltd v Newspaper Licensing Agency Ltd and Others* питање је да ли се став суда да *корисник* приликом прегледања *web* сајта „прави“ *привремене* умножене примерке у *cash* меморији *hard* диска рачунара, може применити и на *трајне* умножене примерке дела који настају на *hard* диску рачунара као резултат *download*-а. У том смислу, *музички сервис* који својим корисницима пружа услуге *download*-а на територији више држава чланица, и који је стекао мултитериторијалну лиценцу за *чињење дела доступним*, ризикује да изврши повреду ауторског права на територији оних држава чланица које сматрају да тај музички сервис врши и *радњу умножавања*. С друге стране, у оним државама чланицама који су заузеле супротан став, корисник самим преузимањем музичког дела путем *download*-а ризикује да изврши повреду наведеног права.

слушају музичка дела без потребе да поново захтевају саопштавање дела путем *on-demand streaming*-а, односно у тзв. *offline* моду. На основу такве услуге на рачунару корисника настају умножени примерци музичког дела који нису ни трајног ни привременог карактера у горе наведеном смислу, имајући у виду да им корисник може приступити само док траје претплата на такав музички сервис. Међутим, питање да ли такви умножени примерци могу бити изузети на основу чл. 5 ст. 1 Директиве 2001/29/ЕЗ је ван обима овог рада. Више о томе вид. *Study on the making available right*, 70-77.

24 *Study on the Application of the Directive 2001/29/EC*, 112.

Када је реч о могућности примене изузетка од *права на умножавање*, очигледно је да се ни *музички сервис* ни *корисник* не би могли позвати на чл. 5 ст. 1 Директиве 2001/29/ЕЗ, полазећи од чињенице да се исти односи на *привремене* умножене примерке. С тим у вези, поставља се питање да ли се може применити изузетак умножавања у личне некомерцијалне сврхе из чл. 5 ст. 2 тач. б наведене Директиве?²⁵ У том смислу, уколико претпоставимо да *музички сервис* врши радњу умножавања, треба имати у виду чињеницу да међу државама чланицама не постоји сагласност око питања да ли се исти може позвати на наведени изузетак.²⁶ Међутим, чак и када би се *музички сервис* могао позвати на такав изузетак, имао би тежак задатак да у свакој држави чланици задовољи услове прописане за његову примену, имајући у виду чињеницу да је на националном нивоу имплементиран са великим бројем разлика.²⁷ С друге стране, наведене разлике подразумевају да је коришћење услуга *download*-а, с позивом на наведени изузетак од стране *корисника*, допуштено у неким државама чланицама, док у другим представља повреду ауторског права. Полазећи од наведених разлика, очигледно је да се *музички сервис* не може ослонити на наведени изузетак уколико жели да пружи услуге *download*-а на територији више држава чланица. Дакле, када је реч о могућности примене изузетка умножавања у личне некомерцијалне сврхе, у оба наведена случаја би постојала неопходност хармонизације правила у погледу поменутог изузетка у свим државама чланицама.

С тим у вези, поставља се питање *оправданости* проширивања до-машаја наведеног изузетка, и самим тим свођења *искључивог права на умножавање* на *право на накнаду*, имајући у виду да није реч о ситуацији у којој не постоји други начин за његово остваривање. Поред тога, поставља се питање да ли би систем правичне накнаде био *економски ефикаснији* у односу на систем лиценцирања права на умножавање? У том смислу, полазећи од расправа и контроверзи које је систем правичне накнаде

25 Укратко, реч је о изузетку који се односи на умножавање извршено на било ком медију од стране физичког лица за личну употребу и за сврху која није ни директно ни индиректно комерцијална, под условом да носиоци права добију *правичну накнаду*.

26 Наиме, Савезни суд правде Републике Немачке заузео је став да пружалац интернет услуга који је извршио умножавање у име својих корисника није повредио искључива права, док је Апелациони суд у Паризу, извео супротан закључак, иако је чињенично стање два случаја практично било идентично, заузевши став да се пружалац интернет услуга не може позвати на изузетак умножавања у личне некомерцијалне сврхе. Више о томе вид. *Study on the making available right*, 43-44.

27 *Ibid.*, 74.

изазвао, не би било пожељно, са правног и политичког становишта гледано, проширити домашај наведеног изузетка и његовог механизма накладе.²⁸

V Закључак

Директивом 2014/26/EУ постављен је основ за мултитериторијално колективно лиценцирање права на музичким делима за коришћење на интернету на унутрашњем тржишту. Међутим, бројне разлике које постоје међу државама чланицама у погледу тумачења *права на чињење доступним јавности* и односа наведеног права са *правом на умножавање*, стварају правну несигурност на страни музичких сервиса који су заинтересовани да пруже интерактивне *on-demand* услуге на територији више држава чланица. У том смислу, неопходно је на нивоу Уније извршити хармонизацију *права на чињење доступним јавности*, при чему је неопходно прецизно одредити које радње су обухваћене наведеним правом, односно *правом на умножавање*.

Пре свега, неопходно је заузети јединствен став по питању *upstream* умножених примерака дела који представљају технички неопходан услов за чињење дела доступним јавности, како путем *on-demand streaming*-а тако и путем *download*-а. Наиме, такве примерке дела би требало дефинисати или као *резултат радње умножавања*, или као *део радње чињења дела доступним јавности*. С тим у вези треба имати у виду да „постављање“ умножених примерака дела на *hosting* сервер од стране музичког сервиса, не може бити обухваћено *правом на чињење доступним јавности* уколико корисницима није омогућен приступ делу.

С друге стране, када је реч о *трајним* умноженим примерцима дела који настају као резултат *download*-а, такви примерци не могу бити обухваћени *правом на чињење доступним јавности*, нити могу бити изузети од *права на умножавање* на основу чл. 5 ст. 1 Директиве 2001/29/EЗ. Поред тога, имајући у виду проблеме које би проширење домашаја изузетка умножавања у личне некомерцијалне сврхе изазвало, очигледно је да наведени облик интерактивног коришћења дела нужно подразумева стицање лиценце за *право на чињење доступним јавности* и за *право на умножавање*. С тим у вези, неопходно је утврдити ко сноси одговорност за *трајне* умножене примерке дела који настају као резултат *download*-а, и самим тим, ко треба да стекне одговарајућу лиценцу. У том смислу,

28 *Ibid.*, 102.

уколико претпоставимо одговорност *корисника*, поставља се питање на који начин би одговарајућа организација могла да уступи лиценцу за *право на умножавање* сваком појединачном кориснику који жели да користи услуге *download*-а, односно на који начин би могла да спречи кориснике да без лиценце врше радњу умножавања која настаје као резултат наведене услуге. Имајући у виду потенцијални број корисника, и самим тим фактичку немогућност организације да уступи лиценце свим заинтересованим корисницима, као једино могуће решење намеће се утврђивање одговорности музичког сервиса.

Vukašin PETROVIĆ

PhD student at the Faculty of Law University of Kragujevac

RIGHTS IN MUSICAL WORKS FOR ONLINE USE IN THE LIGHT OF COLLECTIVE MULTI-TERRITORIAL LICENCING

Summary

Directive 2014/26/EU has created the conditions for, inter alia, collective multi-territorial licensing of rights in musical works for online use in the internal market of the European Union. In this regard, one should bear in mind that the proper application of the provisions of the Directive relating to the mentioned licensing depends on the harmonised application of individual rights for use of works on the Internet in all Member States. In that sense, we will show in this paper the differences that exist between Member States concerning the interpretation of certain rights for use of works on the Internet, as well as problems that these differences could cause in terms of licensing.

Key words: *multi-territorial licensing, collective management of copyright and related rights, the right of making available, the right of reproduction.*